

**CONSIDERAȚII REFERITOARE LA ACTUL PROCESUAL
PRIN CARE SE STABILEȘTE DACĂ ȘI CÂND INSTANȚA
DE JUDECATĂ ACORDĂ BENEFICIUL CAUZEI LEGALE
DE REDUCERE A PEDEPSEI PREVĂZUT DE ART. 19
DIN LEGEA NR. 682/2002**

De Ioan Griga

ABSTRACT

“Considerations regarding the procedural act establishing whether and when the court grants the benefit of the legal case of the punishment reduction provided by art. 19 of Law no. 682/2002”

In this article, the author brings to the attention of the ideologists and practitioners of the criminal law an issue of high interest, raised in the criminal and procedural practice, namely that of the procedural act establishing whether and when the court grants the benefit of the legal reason for reducing punishment provided by art. 19 of Law no. 682/2002 regarding witness protection.

The structure and content of the study reveal the comments upon art. 19 of Law no. 682/2002, on the benefit granted to the witness who “informs against and facilitates the imputation of criminal liability”, upon the respective phrase and upon the conditions needed for attaching to the formulated information the effects of the legal reason for reducing the punishment limits.

Finally, the author formulates brief considerations related to the reasoning that the lawmaker has taken into account by introducing this legal text.

Keywords: procedural act; witness; criminal liability; legal reason for reducing the punishment; art. 19 of Law no. 682/2002 on the witness protection; information against somebody; imputation of criminal liability; legal rules.

Potrivit art. 19 din Legea nr. 682/2002, persoana care are calitatea de martor în sensul art. 2 lit. a) pct. 1 și care a comis o infracțiune [gravă][\[1\]](#), iar înaintea sau în timpul urmăririi penale or al judecății denunță și facilitează identificarea și tragerea

la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni, beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.

Din economia textului rezultă că - din rațiuni de a asigura descoperirea infracțiunilor grave - legiuitorul a înțeles să confere persoanei care are calitatea de martor în sensul art. 2 lit. a) pct. 1 din lege și care a comis o infracțiune gravă, în ipoteza în care denunță și facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni grave, beneficiul unei cauze de reducere la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege.

Sintagma „denunță și facilitează tragerea la răspundere penală” presupune formularea de către persoana care a săvârșit o infracțiune gravă a unui denunț prin care dezvăluie săvârșirea unei alte infracțiuni grave de către o altă persoană, ușurând și făcând posibilă tragerea la răspundere de către organul judiciar competent, a acelei persoane, pentru acea infracțiune, care, în lipsa acestui denunț ar fi rămas nedescoperită.

În practica procesual penală, s-a ridicat problema dacă și când instanța de judecată pe rolul căreia se află cauza penală privind persoana aflată într-o asemenea situație acordă beneficiul cauzei legale de reducere a pedepsei pentru persoana devenită martor denunțator.

Unele instanțe au considerat că, pentru a atribui denunțului formulat, efectele de cauză legală de reducere a limitelor de pedeapsă, este suficient ca denunțul să conțină datele necesare **care să fi determinat începerea urmării penale de către procuror**[2].

Alte instanțe au considerat că pentru a atribui efecte de cauză legală de reducere a limitelor de pedeapsă, trebuie ca urmare a denunțului **să se fi întocmit rechizitoriul de către procuror**[3].

În opinia noastră, prima dintre cele două soluții este cea corectă.

Argumentele sunt următoarele:

Analiza naturii juridice a textului art. 19 din Legea nr. 682/2002, printr-o interpretare rațional-logică conduce la concluzia că acest text are un conținut mixt, în care identificăm două categorii de norme.

O primă categorie de norme sunt norme procesual penale prin care se atribuie un statut special persoanei care are calitatea de martor în sensul art. 2 lit. a) pct. 1 din Legea nr. 682/2002 și care a comis o infracțiune, în ipoteza în care această persoană denunță și facilitează astfel activitatea de tragere la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit infracțiuni grave.

Cea de a doua categorie de norme, introdusă prin același text, sunt norme de drept penal prin care se acordă unei astfel de persoane, beneficiul unei cauze legale de reducere la jumătatea limitelor pedepsei prevăzute de lege.

Sintagma „denunță și facilitează tragerea la răspundere penală” presupune obligații specifice pentru cei doi subiecți la care se referă textul de lege.

Pentru infractor devenit denunțator, textul presupune obligația de a dezvălui înaintea sau în timpul urmării penale sau al judecății săvârșirea unei infracțiuni

grave de către o altă persoană și de a ușura, astfel, obligația organului de urmărire penală de a descoperi la timp și în mod complet faptele ce constituie infracțiuni și de a înlesni, astfel activitatea de tragere la răspundere penală a acestor persoane, care, în lipsa denunțului ar fi rămas nedescoperite.

Pentru organul de urmărire penală, aceeași sintagmă „denunță și facilitează tragerea la răspundere penală” presupune obligația de a examina și verifica datele și informațiile denunțului și atunci când se constată că acesta îndeplinește condițiile prevăzute de lege și nu există vreunul din cazurile care împiedică exercitarea acțiunii penale prev. de art. 16 alin. (1) din CPP, dispune începerea urmăririi penale privitor la faptă conform art. 305 alin. (1) din CPP, iar apoi, când din datele și probele oferite de denunțator și cele strânse în cursul urmăririi penale referitor la faptă, rezultă indicii rezonabile că persoana denunțată a săvârșit fapta, procurorul dispune ca urmărirea penală să se efectueze în continuare față de aceasta.

A pretinde că prin art. 19 din Legea nr. 682/2002, legiuitorul a urmărit să atribuie acest beneficiu de cauză de reducere a limitelor legale de pedeapsă, doar în cazul în care, pe baza denunțului formulat, s-a ajuns la întocmirea rechizitoriului, înseamnă a ignora rațiunea avută în vedere de legiuitor prin introducerea acestui text de lege și totodată a condiționa acordarea beneficiului denunțatorului, de realizarea unor acte procesual penale care revin numai organului de urmărire penală și care nu depind de posibilitățile denunțatorului.

În cazul în care, voința legiuitorului ar fi fost aceea de a acorda acest beneficiu doar în cazul în care denunțul a fost urmat de rechizitoriu, apare evident și logic că legiuitorul ar fi formulat în mod expres această condiție, ceea ce însă, legiuitorul nu a prevăzut, pentru că nu a avut în vedere și nu a urmărit o asemenea interpretare.

La aceeași concluzie că, pentru a atribui denunțului formulat efectele de cauză legală de reducere la jumătate a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, este suficient ca denunțul să conțină datele necesare care să determine începerea urmăririi penale de către procuror, se ajunge și dacă avem în vedere că procurorul, după terminarea urmăririi penale are posibilitatea de a nu întocmi rechizitoriu, ci de a dispune renunțarea la urmărire penală, conform art. 318 din CPP.

Tot așa, la aceeași concluzie, se ajunge și în cazul în care procurorul nu întocmește rechizitoriu pentru infracțiunea gravă denunțată pentru că intervine decesul inculpatului, autor al infracțiunii grave denunțate, sau intervine amnistia infracțiunii grave și procurorul dispune clasarea.

[1] Decizia Curții Constituționale nr. 67/2015, publicată în M. Of nr. 185/18.03.2015, declară neconstituțională soluția legislativă reglementată de art. 19 din Legea nr. 682/2002 care exclude de la beneficiul reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege persoana care are calitatea de martor, în sensul art. 2 lit. a) pct. 1 din aceeași lege și care nu a comis o infracțiune gravă. În esență, Curtea Constituțională a constatat că persoana care are calitatea de martor în sensul art. 2 lit. a) pct. 1 din Legea nr. 682/2002, indiferent dacă este autor al unei infracțiuni grave sau mai puțin grave, se află în aceeași situație juridică, sens

în care, tratamentul juridic nu poate fi decât identic. Așadar, neconstituționalitatea discriminării astfel constatate are ca rezultat acordarea beneficiului reducerii la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege și martorilor care au săvârșit infracțiuni ce excedează definiției din art. 2 lit. h) din Legea nr. 682/2002.

[2] A se vedea ICCJ, s. pen, Decizia nr. 2043/2010, prin care s-a reținut că „Din adresa din 19 aprilie 2010 emisă de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – D.I.I.C.O.T. – Biroul Teritorial București, depusă la dosarul cauzei, rezultă că la data de 10 martie 2010, inculpata G.M. a formulat un denunț față de mai multe persoane printre care și M., în urma căruia au fost identificați inculpata V.D. zisă M. și inculpatul P.I., cercetați în stare de arest preventiv pentru infracțiunea de trafic de droguri de mare risc, urmând întocmirea rechizitoriului și trimiterea acestora în judecată.

Față de adresa menționată, Înalta Curte constată că denunțul a fost formulat de inculpată în timpul judecății cauzei, după judecarea apelului, recursul declarat fiind întemeiat sub aspectul individualizării pedepselor principale, reținându-se existența cazului de casare prevăzut de art. 385/9 pct. 14 C. proc. pen.. În același sens s-a pronunțat ICCJ, s. pen prin Deciziile 3335/2007, 1405/2013, 4131/2010, 813/2012, 2598/2013, 3521/2013, 2838/2012, 3407/2013.

[3] În acest sens, prin Decizia ICCJ s. pen nr. 2159/25.06.2014; s-a reținut că „nu poate fi primită solicitarea recurentului inculpat de aplicare a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 682/2002 care prevăd că „persoana care a comis o infracțiune gravă, iar înaintea sau în timpul urmăririi penale ori al judecății denunță sau facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a altor persoane care au săvârșit astfel de infracțiuni beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege” deoarece potrivit adresei din data de 20 iunie 2014 emisă de Ministerul Public, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, aflată la dosarul de recurs rezultă că în urma denunțului formulat de către inculpatul E.V., a fost constituit dosarul penal nr. 114/P/2013 și se efectuează cercetări pentru identificarea altor mijloace de probă în vederea stabilirii cu certitudine a situației de fapt. Ca atare se constată că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile pentru a fi aplicabilă cauza legală de reducere a pedepsei.